Останній поїзд привіз нас до Яремча. По дорозі бачили ми, як Надвірна горіла. Була це ніби маленька частинка, ніби огник один тої великої пожежі, що займалася кругом.

Перед Делятином авто переїхало нам дорогу. Поїзд став.

Де не взялися жандарми, бігали від возу до возу і тукали когось, чи чогось. Не знайшли.

1 поїзд посунувся дальше.

Дивно нам. Того не бувало перше. Що таке зі світом зробилося нараз? Невже ж війна переверне все догори дном?

Вози шепотять.

Хтось каже, що тим автом чужі офіцери втікали, ті, що підпалили Надвірну. Один не вспів доскочити й лишився. Його-то й шукали жандарми.

Другий краще знає. Тим автом повезли французьке золото до Росії, бо війна золото любить, як крук.

До Яремча приїхали ми під вечір.

Пахла живиця, Пруг шумів, дівчатка суниці продавали.

"Мої солодші, мої, мої!"

Тут війні край. Між тії гори та вертепи вона чей не полізе.

Тут так гарно, — невже ж можна поганити таку красу? Мусить же бути якийсь куток, де б люди про злочини забули, — про війну.

В готелю Гануса відчинені вікна, чути, як водопад Прута реве.

Хочу побачити його. Чи все такий гарний, як був, чи асе такий гордий і завзятий, такий сердитий, ніби гнівається на весь світ.

Іду.

Смерічки вітаються зі мною, кущі торкають мене за РУкав. Дорога, як великий знак питання, згибається з горба на горб.

Перед водопадом поперек дороги ялиця.

Хочу перескочити.

— Стій! Я став.

Передо мною багнет, просто вимірений у груди.

— Ага, це війна, — гадаю собі, скидаю капелюх і обтираю з чола піт.

Ось яка моя перша стріча з війною! Смішно-глупа. Стій посеред дороги, як укопаний стовп. Стою. Але це скучно, і ноги болять.

— Коли не вільно вперед, так пустіть мене назад, — говорю до багнета.

— Було не йти. Без цуґсфірера не пущу!

— А де ж той цуґсфірер?

— Ось ідуть.

Не моє щастя, цуґсфірер якраз показався з корчів.

— Папери є?

— Нема. Я ж що лиш приїхав до Яремча і в готелю Ґануса замешкав.

— Гу-ум! Побачимо.

Підійшов ближче, глянув на мене і всміхнувся.

— Вам паперів не треба. Я вас знаю.

— Звідки?

— З ваших оповідань. "Нездала п'ятка", "Оповідання дяка". Я сам дяк. Добре ви його описали. Я й портрет ваш бачив у "Зорі"1. Ідіть же до готелю і пишіть собі свої оповідання і вірші, а по проходах не волочіться, бо тепер небезпечно.

Я пішов...

Ніколи й ніяка критика не втішила мене так щиро, як тота.